

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD3.056.2.2019

Pani

W związku z petycją z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie „zniesienia limitu dochodów decydującego o wykorzystaniu ulgi na dziecko w sytuacji niepełnosprawności dziecka”, na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wyjaśniam, co następuje.

Zasady korzystania z podatkowej ulgi na dzieci określa art. 27f ustawy PIT¹⁾. Zgodnie z ust. 2 pkt 1 tego artykułu, w przypadku posiadania w roku podatkowym tylko jednego dziecka, ulga przysługuje, jeżeli roczne dochody podatnika będącego osobą samotnie wychowującą dzieci w rozumieniu art. 6 ust. 4 ustawy PIT, albo roczne dochody obojga małżonków pozostających w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, nie przekraczają kwoty 112 000 zł. W przypadku pozostałych podatników (posiadających w roku podatkowym wyłącznie jedno dziecko, na które przysługuje odliczanie) ulga przysługuje, jeżeli w skali roku dochody podatnika nie przekroczą kwoty 56 000 zł.

Przepis art. 27f ust. 2 pkt 1 ustawy PIT określa tzw. kryterium dochodowe, które obowiązuje od 1 stycznia 2013 r. Zostało wprowadzone ustawą z dnia 24 października 2012 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. poz. 1278), uchwaloną w oparciu przedłożenie rządowe zawarte w druku sejmowym nr 591. W uzasadnieniu rządowego projektu wskazano, że „Ulga na dzieci to jeden z elementów polityki prorodzinnej, który przez system podatkowy ma za zadanie wsparcie rodzin z dziećmi. Ta forma pomocy państwa, z uwagi na niekorzystną sytuację demograficzną kraju, powinna promować przede wszystkim rodziny wielodzietne”.

Dlatego od ponad sześciu lat, beneficjentami podatkowej ulgi na dzieci są przede wszystkim rodziny wielodzietne niezależnie od wysokości uzyskanych przez nie dochodów. W przypadku rodzin z jednym dzieckiem pomoc państwa adresowana jest wyłącznie do rodzin o niższych dochodach (spełniających kryterium dochodowe).

Jednocześnie należy zauważyć, iż na gruncie ustawy PIT zwiększone wydatki wynikające z niepełnosprawności członka rodziny, w tym dzieci własnych i przysposobionych, dzieci przyjętych na wychowanie, pasierbów i pasierbic, rekompensuje ulga, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT (tzw. ulga rehabilitacyjna).

Na podstawie tej regulacji oraz na zasadach określonych w dalszych ustępach przywołanego artykułu, podatnik będący osobą niepełnosprawną lub podatnik, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne (enumeratywnie wymienione w art. 26 ust. 7e ustawy PIT, o dochodach rocznych

¹⁾ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.).

nieprzekraczających dwunastokrotności renty socjalnej), może odliczyć wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki związane z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesione w roku podatkowym.

Odliczeń z tytułu ulgi rehabilitacyjnej podatnik może dokonać od dochodu, przy obliczaniu podatku według skali podatkowej, albo od przychodu, przy obliczaniu ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych²⁾.

Odliczeniu podlegają między innymi wydatki poniesione na:

- 1) adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- 2) przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- 3) zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego;
- 4) zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;
- 5) odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym;
- 6) odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne;
- 7) opiekę pielęgniarstwa w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa;
- 8) opłacenie tłumacza języka migowego;
- 9) kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia;
- 10) leki, w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stale lub czasowo);
- 11) odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
 - a) osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego,
 - b) osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu niż wymienione w lit. a);
- 12) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
 - a) na turnusie rehabilitacyjnym,

²⁾ Odliczeń od przychodu podatnik dokonuje na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 43).

- b) w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, zakładach rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
- c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej lub dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia.

Co istotne, dla wyżej wymienionych wydatków, przepisy ustawy PIT nie przewidują maksymalnego limitu odliczenia. W konsekwencji, wydatki te mogą być odliczone w pełnej wysokości w jakiej znajdują pokrycie w uzyskanych dochodach (w praktyce podatnik nie może odliczyć więcej niż wynosi kwota dochodu, od którego dokonuje odliczenia).

Górny limit odliczenia ustawodawca przewidział tylko w odniesieniu do wydatków poniesionych na: opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa (1), utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej³⁾ (2), używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia (3). Dla każdego rodzaju wymienionego wydatku kwota odliczenia nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty 2 280 zł.

Podkreślić przy tym należy, że z dniem 1 stycznia 2018 r. (w odniesieniu do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2017 r.) ustawodawca złagodził warunki korzystania z ostatnio wymienionego odliczenia. Zlikwidowano bowiem wymóg używania samochodu osobowego wyłącznie dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne oraz wyłącznie przez osoby niepełnosprawne (odpowiednio podatników mających na utrzymaniu osoby niepełnosprawne) zaliczone do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawnych, które nie ukończyły 16 roku życia.

W obecnym stanie prawnym z odliczenia tego można skorzystać niezależnie od stopnia niepełnosprawności oraz celu podróży.

Ponadto z dniem 6 czerwca 2018 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1076), w myśl których zasiłku pielęgnacyjnego nie zalicza się do dochodów osoby niepełnosprawnej (warunkuje możliwość skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej przez podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną).

Powyższe regulacje, w połączeniu ze zwolnieniem z opodatkowania zasiłku pielęgnacyjnego, są niewątpliwym wsparciem dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem.

Z danych statystycznych Ministerstwa Finansów wynika, że w rozliczeniu podatku dochodowego od osób fizycznych za 2017 r., wydatki na cele rehabilitacyjne oraz wydatki ułatwiające wykonywanie czynności życiowych zostały przez podatników obliczających podatek według skali podatkowej odliczone na łączną kwotę 2 931 479 tys. zł, a przez podatników opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych na kwotę 2 341 tys. zł (w sumie z ulgi tej skorzystało 1 205 240 (w tym 809 „ryczałtowców”).

Reasumując, uprzejmie informuję, że obecnie nie są prowadzone prace mające na celu zmianę dotychczasowych zasad korzystania z podatkowej ulgi na dzieci. W podatku dochodowym od osób fizycznych pomoc państwa dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem realizowana jest poprzez

³⁾ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.).

ulgę rehabilitacyjną. Niemniej jednak Pani wystąpienie odbieram jako cenny głos w dyskusji i sygnał oczekiwań społecznych co do kształtu rozwiązań przygotowywanych w ramach reformy systemu podatku dochodowego.

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Zastępca Dyrektora Departamentu
Podatków Dochodowych
Beata Karbownik
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/